

Образложење

I. Правни основ за доношење Уредбе

Правни основ за доношење ове уредбе садржан је у члану 8. Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), у оквиру Раздела 21 – Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Функција 410 – Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведених средстава, 600.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години (у даљем тексту: Програм).

Чланом 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр.55/ 05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др. закон), којом је прописано да Влада уредбом подробније разрађује однос уређен законом, у складу са сврхом и циљем закона.

II. Разлози за доношење Уредбе

Разлози за доношење ове уредбе и програма садржани су у чињеници да је један од основних циљева Владе Републике Србије системска подршка сектору малих и средњих предузећа и предузетника, а посебно у отежаним условима на финансијском тржишту који су наступили током 2022. године, услед неповољних кретања у глобалном и регионалном окружењу, укључујући и сукоб у Украјини.

Како би се подстакле инвестиције привредних субјеката у ширење производње и јачање конкурентности Влада доноси Уредбу о утврђивању Програма развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години. Програмом се утврђују циљеви, намена средстава, финансијски оквир, правила за доделу бесповратних средстава, начин реализације и праћење Програма.

Циљ Програма је подршка инвестицијама у прерађивачкој индустрији и подстицај бржем привредном развоју.

Специфични циљеви Програма су:

- 1) повећање вредности и обима производње и промета прерађивачке индустрије;
- 2) подршка за инвестиције у изградњу и проширење производних капацитета прерађивачке индустрије и
- 3) јачање конкурентности прерађивачке индустрије.

Програмом је детаљно дефинисана намена средстава, делатности за чије се обављање могу користити средства, финансијски оквир, корисници, услови које морају да испуне подносиоци захтева, начин пријављивања, критеријуми и поступак оцењивања и избора квалификованих корисника средстава, као и поступак закључивања уговора.

Колико је велика тражња за оваквом врстом подршке говори у прилог чињеница да је Јавни позив за доделу бесповратних средстава у оквиру Програма подстицања предузетништва кроз развојне пројекте у 2023. години објављен 24. јула 2023. године и за само пет месеци, односно до 31.12.2023. године прикупљено је 198 захтева укупне вредности тражених бесповратних средстава 946.996.342,80 динара од укупно опредељених 900.000.000,00 динара за ове намене.

Након обраде, утрошено је 301.596.485,67 динара за 62 одобрена захтева, док је 86 захтева у статусу без закљученог уговора због недовољно кредитних средстава Фонда за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд) која су неопходна за реализацију овог програма.

Посматрано по секторима привреде, у укупно одобреним захтевима највеће учешће су забележили привредни субјекти из сектора прерађивачке индустрије у оквиру које је одобрено 47 захтева (75,8%) и додељено 224.187.481,39 РСД (74,3%), а затим привредни субјекти из сектора грађевинарства за које је одобрено 8 захтева (12,9%) и додељено 50.384.793,93 РСД (16,7%).

Одобрени захтеви по секторима привреде

Сектор привреде	Инвестиција	Одобрена бесповратна средства	Кредит Фонда за развој	Број одобрених захтева	% у одобреним средствима	% у броју захтева
ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	1.301.861.380,55	224.187.481,39	1.072.600.614,21	47	74,3	75,8
ГРАЂЕВИНАРСТВО	371.440.348,29	50.384.793,93	321.055.554,36	8	16,7	12,9
ТРГОВИНА	103.823.573,97	14.524.210,35	88.336.222,42	5	4,8	8,1
САОБРАЋАЈ И СКЛАДИШТЕЊЕ	59.249.230,39	10.000.000,00	49.249.230,39	1	3,3	1,6
ИНФОРМИСАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈЕ	82.500.000,00	2.500.000,00	80.000.000,00	1	0,8	1,6
Укупно	1.918.874.533,20	301.596.485,67	1.611.241.621,38	62	100,0	100,0

Одобрени захтеви за прерађивачку индустрију

Регистрована шифра делатности	Инвестиција	Одобрена бесповратна средства	Кредит Фонда за развој	Број одобрених захтева	% у одобреним средствима за прерађивачку инд.	% у броју захтева за прерађивачку инд.
Производња прехранбених производа	221.094.954,29	48.640.184,57	173.500.629,60	9	21,7	19,1
Производња металних производа	185.648.723,24	36.937.500,41	148.711.122,83	10	16,5	21,3
Производња намештаја	167.320.000,00	23.000.000,00	144.320.000,00	3	10,3	6,4
Производња папира и произв. од папира	128.372.235,79	20.255.586,84	108.116.648,95	4	9,0	8,5
Остале прерађивачке делатности	96.137.698,00	16.000.000,00	80.137.698,00	2	7,1	4,3
Производња непоменутих машина и опреме	86.061.337,73	15.305.000,00	70.756.337,73	3	6,8	6,4
Штампање и умножавање	74.497.225,47	15.064.456,49	59.432.768,98	5	6,7	10,6
Производња основних метала	149.338.825,00	13.867.765,00	135.471.060,00	2	6,2	4,3
Производња произв. од гуме и пластике	72.478.027,87	13.674.321,41	58.803.706,46	4	6,1	8,5
Производња произв. од осталих неметалних минерала	53.730.148,83	10.000.000,00	37.611.104,00	1	4,5	2,1
Производња електричне опреме	39.500.000,00	7.900.000,00	31.600.000,00	2	3,5	4,3
Прерада дрвета и производи од дрвета	22.468.871,00	2.500.000,00	19.968.871,00	1	1,1	2,1
Производња текстила	5.213.333,33	1.042.666,67	4.170.666,66	1	0,5	2,1
Укупно	1.301.861.380,55	224.187.481,39	1.072.600.614,21	47	100,0	100,0

Како у 2024. години није извршена докапитализација Фонда, а обзиром на интересовање привреде за овом врстом подршке, Министарство привреде је донело одлуку да у 2024. години програм реализује у сарадњи са банком Поштанска штедионица а.д., имајући у виду њену власничку структуру, развијену мрежу експозитура широм земље, а пре свега у најнеразвијенијим деловима, али и искуство у оваквом начину рада кроз други програм који је са овим Министарство такође спроводила.

Такође, како је буџет, који је за развојне пројекте у 2023. године износио 900.000.000,00 динара, у 2024. години смањен на 600.000.000,00 динара, Министарство привреде је на основу претходне анализе донело одлуку да се у Програму за 2024. годину подрже само привредни субјекти из сектора Прерађивачке индустрије, имајући у виду њихов допринос у БДП, као и учешће у програмима из претходних година.

Министарство ће годишњим Извештајем информисати Владу о реализацији Програма усвојеног овом уредбом. Развојна агенција ће по закључењу свих уговора, а најкасније до 31. јула 2025. године, доставити финални извештај о реализацији Програма Министарству, које ће га ради информисања доставити Влади.

Министарство привреде ће припремити Упутство о начину спровођења Програма, које ће бити јавно доступно, где ће бити прецизно дефинисан начин како се доказују услови из Програма.

III. Образложење појединачних решења

Чланом 1. ове уредбе утврђује се Програм развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години, који је саставни део ове уредбе.

Чланом 2. ове уредбе, прописано је да Уредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. Финансијска средства потребна за реализацију Уредбе

Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), у оквиру Раздела 21 – Министарство привреде, Глава 21.0, Програм 1509 – Подстицаји развоју конкурентности привреде, Функција 410 – Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Пројекат 4002 – Подршка развоју предузетништва, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, опредељена су средства у износу од 2.000.000.000,00 динара, намењена за реализацију пројекта Подршка развоју предузетништва. Од наведених средстава, 600.000.000,00 динара намењено је за спровођење Програма развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години.

Средства за реализацију овог програма представљају *de minimis* помоћ. Подстицаји који се додељују на основу овог програма представљају наменска бесповратна средства, субвенцију, која су, као таква, изузета од принудне наплате, сходно члану 48. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ”, бр. 3/02 и 5/03 и „Службени гласник РС”, бр. 43/04, 62/06, 111/09 - др. закон, 31/11 и 139/14 - др. закон).

V. Разлози за хитно доношење Уредбе

Уредбу би требало донети на првој наредној седници Владе како би се средства опредељена овим програмом ставила, у што краћем року, на располагање корисницима средстава.

VI. Разлози због којих се предлаже да Уредба ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Србије

Ступање Уредбе на снагу наредног дана од дана објављивања неопходно је због што ранијег отпочињања са реализацијом Програма и стављања средстава на располагање предузетницима, микро, малим и средњим привредним субјектима и задругама, чиме се жели унапредити конкурентност српске привреде и равномерни регионални развој.